

leeftijd 72

opleiding middelbare landbouwschool (mbo)

carrière: voervertegenwoordiger, vertegenwoordiger Euribrid, vertegenwoordiger Coveco (latere Vion) en veilingmeester

Het oog van de veilingmeester

De fokveeveilingen met Jan Aantjes als veilingmeester brachten soms meer dan duizend mensen op de been. Het waren dagjes uit en al die belangstelling leverde goede prijzen op. De inmiddels gepensioneerde Aantjes werd dankzij zijn enthousiasme een begrip. 'Een goede sfeer creëren, een leuke grap. Daar begint het mee.'

TEKST JAAP VAN DER KNAAP

Je moest eens weten hoeveel namen van boeren hier in staan.' Jan Aantjes (72) wijst op zijn telefoon, die op de keukentafel ligt. 'Ik ben na mijn pensioen wel eens gestart om een aantal adressen te verwijderen, maar eigenlijk was er geen beginnen aan.'

Relaties en contacten. Alles in het werkzame leven van Jan Aantjes stond in het teken van een uitgebreid boeren netwerk. Eerst vanwege zijn werk als veeankoper en veilingmeester, later als handelaar van melkquotum. 'Boeren kenden mij, beliden mij op als ze wat wilden verkopen. Wanneer ik met ze in het land liep en een koe herkende die ik jaren daarvoor aan hen had verkocht, dan zorgde dat voor verwondering en brak dat het ijs. Ik zeg niet dat ik een echte topper was in veebeoordelen, maar ik wist wel wat een goede koe was. Dat konden boeren wel waarderen.'

Veiling is niet coöperatief

Wie Jan Aantjes zegt, denkt meteen aan de altijd opgewekte veilingmeester die in de jaren tachtig en negentig in De Raaphof in Bunnik onder grote belangstelling koeien afhamerde. 'Ik had in Duitsland en in Amerika fokveeveilingen gezien en vroeg me af waarom we die in Nederland niet hadden. Ik werkte als vertegenwoordiger voor Coveco, het latere Vion, en kocht slachtvee en kalveren bij de boeren. Maar zeker toen het melkquotum kwam, merkte ik de behoefte onder melkveehouders om goede melkkoeien te kopen of te verkopen.'

Aantjes kreeg permissie om een veilinginitiatief te starten en het bleek een gat in de markt. Boeren stonden al snel in de rij om via de veiling gebruiksvee aan te bieden. 'Vink uit Ottoland, Vernooij uit 't Goy, zij hadden regelmatig de veilingtoppers', zo

somt Aantjes op. Maar hij werd kort na de start van de veilingen door zijn werkgever ter verantwoording geroepen. 'Veiling per opbod, dat was geen coöperatieve gedachte. Dat was het recht van de sterkste. Dat kon eigenlijk niet. Maar kopers en verkopers waren zo enthousiast en het bracht ook geld en naamsbekendheid voor Coveco op. Daarom werd het oogluikend toegestaan.' Aantjes ogen fonkelen. 'Ik mocht mijn gang gaan. We maakten de veilingen steeds professioneler. We bouwden een podium, echte tribunes. We waren de eersten die het zaagsel in de veilingring kleurden met kleurstof en een betonmixer.' Aantjes' enthousiasme, de openheid waarmee hij de dieren aanpreeft en de transparantie van prijzen zorgden ervoor dat de veilingen soms wel honderden bezoekers trokken. De veilingmeester had oog voor dieren, maar belangrijker nog, oog voor mensen. 'Een goed sfeertje creëren, daar begint het mee', zo blikt Aantjes met genoegen terug. 'Mensen persoonlijk welkom heten, een goede grap maken.' Ook boeren die stopten of emigreerden en topfokkers wisten Aantjes te vinden. 'Egbert Kanis, Theo Griffioen, Pieter ter Veer of de veiling van Boyen de Boer. Daar kwamen zo maar duizend man op af. Boeren maakten er echt een uitje van.' Aantjes en zijn team werden ook gevraagd om dieren uit het gezamenlijke fokprogramma van de ki-organisaties te verkopen. Ook deze Etazon-veilingen of latere Delta-veilingen werden een begrip.

Quotummarkt was voorspelbaar

Maar ineens hield het veilen noodgedwongen op: in 2001 kwam er door de mkz-crisis een abrupt einde aan fokveeveilingen. Aantjes wordt stil als hij terugdenkt aan de mkz-periode. 'Zes weken lang volop emoties. Ik heb huilende boeren aan de

telefoon gehad met de vraag hun veestapels te taxeren. Ik heb de coördinatie ervan op me genomen, tachtig tot negentig telefoontjes op een dag. Al die emoties, dat doet echt wat met je. Een verschrikkelijke periode.'

Al vóór de mkz-periode was Aantjes gestart met de handel in melkquotum. 'Daar rolde ik gewoon in', zo klinkt het nuchter. 'Een veehouder liet me komen voor de verkoop van zijn koeien, maar vroeg dan ook of ik iemand wist voor zijn quotum. Door mijn contacten wist ik wel waar vraag was. Die quotumhandel, dat ging eigenlijk vanzelf.' Nu de veilingen niet meer doorgingen, kon Aantjes zich volledig richten op de melkquotumhandel. Hij bemiddelde en liet de administratie over aan een aantal makelaarskantoren. 'Boeren wilden graag meteen duidelijkheid: wat leverde het op als ze het nu verkochten? Ik deed ze een voorstel, ik wist de prijzen, kende de vraag. Het betekende scherp zijn, weten wat er speelde.' De handel in quotum was succesvol, en dat bleef het ook toen hij kort voor zijn pensioen zelfstandig verder ging, omdat quotumhandel volgens Vion niet meer tot de kerntaken behoorde. 'De quotummarkt en de politiek waren voorspelbaarder dan nu. Toen het melkquotum verdween, ben ik ook gestopt. Ik heb nog overwogen om ook met de verkoop van fosfaatrechten te starten, maar de handel daarin is veel moeilijker, de prijzen lastiger in te schatten.'

Geen schrik van publiciteit

Op de keukentafel, naast de telefoon, ligt een boekwerk van 57 pagina's. 'Hoe mijn hobby mijn werk werd' staat er op de kaft, samen met een sprekende foto van Jan Aantjes aan het werk als veilingmeester. 'Schrijf eens op wat je allemaal beleefd hebt, zo spoorden een aantal vrienden en vooral mijn vriendin

'Ik had fokveeveilingen in de VS en Duitsland gezien.

Waarom hadden wij die niet?'

me vorig jaar aan. Ik ben gaan typen met één vinger en merkte al snel dat ik er lol in kreeg om mijn levensverhaal op te schrijven.' Aantjes' handen bladeren door het boek, gaan langs foto's van veilingen met grote mensenmassa's. 'Ik heb nooit schrik gehad van een beetje publiciteit', glimlacht hij, wanneer hij wijst op de vele krantenknipsels. 'Het leverde aandacht op, handel. Ik ben zelfs een keer geïnterviewd door Charles Groenhuijsen voor het journaal, die beelden wil ik nog eens zien te achterhalen.' Weer die ondeugende twinkeling in zijn ogen. 'Die veilingdagen. Wat een prachtige tijd was dat.' |

De veilingen brachten veel bezoekers op de been

